

หน่วยงานรับผิดชอบ

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

คณะที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล (คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)
รองศาสตราจารย์ เสนอ นิลเดช
รองศาสตราจารย์ ฤทัย ใจจงรัก
รองศาสตราจารย์ อนุวิทย์ เจริญศุภกุล
รองศาสตราจารย์ สมคิด จิระทัศนกุล
รองศาสตราจารย์ สมชาติ จิงสิริอารักษ์
อาจารย์ ดร. ประเวศ ลิ้มปรีงชัย
อาจารย์ วนิดา พึ่งสุนทร

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันดี พินิจวรสิน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ ดร. โดม ไกรปกรณ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร. มาลินี คุ่มสุภา คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. วิญญู อจารักษ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ ดร. ชมชน พูลสินไพบูลย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรวงศ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร. ประติมา นิมเสมอ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พิสูจน์อักษร

สิริเดช วัชรานันต์

จัดรูปเล่ม

ศศิธร โตวินัส

ออกแบบปก

พัชรพงศ์ กุลกาญจนาชีวิน

ออกแบบโลโก้

หัตพร วุฒินันท์

พิมพ์เมื่อ ธันวาคม 2559

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ภาพพิมพ์

296 ซ.อรุณอมรินทร์ 30 ถ.อรุณอมรินทร์

บางยี่ขัน บางพลัด กรุงเทพฯ 10700

โทร. 02-433-0026-7, 02-433-8586

ISSN 1686-1841

หน้าจั่ว

ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ฉบับที่ 14 กำหนดออกภายในปี 2560

จุดมุ่งหมายและขอบเขต (Aim and Scope)

วารสารหน้าจั่ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางความรู้และความคิดใหม่ ๆ ในสาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย มุ่งเน้นการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้นักวิชาการ ผู้รู้ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในสาขาวิชาดังกล่าวในการนำเสนอผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ โดยวารสารมีขอบเขตเนื้อหาทางวิชาการที่สนใจใน 4 สาขา คือ ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม, การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม, สถาปัตยกรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสถาปัตยกรรมไทย

เปิดรับพิจารณาบทความ หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

ขอเชิญนักวิชาการทั้งระดับสมัครเล่นและมีอาชีพส่งบทความวิชาการเพื่อพิจารณาลงวารสารหน้าจั่ว ประจำปี 2560

เปิดรับต้นฉบับ นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ปิดรับต้นฉบับ 30 เมษายน 2560

แจ้งผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มิถุนายน 2560

ตีพิมพ์วารสาร ภายในปี 2560

การส่งบทความ ส่งต้นฉบับถึง อาจารย์ ดร. พันย สิริเกียรติกุล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

31 ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

หรือส่งมาที่ archihistoriography@gmail.com

ข้อแนะนำสำหรับผู้สนใจนำเสนอบทความลงวารสาร

1. ต้นฉบับ 2 ชุดพร้อมแผ่นซีดี ความยาว 12-15 หน้า พร้อมบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ในกรณีที่บทความมีภาพประกอบ กรุณาสแกนรูปแยกต่างหาก โดยมีความละเอียดไม่น้อยกว่า 300 dpi
3. บทความที่เป็นงานแปลหรือเรียบเรียงต้องอ้างที่มาโดยละเอียด
4. บทความที่ผ่านการพิจารณาและได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสารเป็นอภินันทนาการจำนวน 2 เล่ม
5. บทความที่เคยตีพิมพ์แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณา

การนำข้อความใดๆ ไปพิมพ์เผยแพร่ต้องแจ้งให้กองบรรณาธิการวารสารทราบ และต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายลิขสิทธิ์

ผลการศึกษา บทสรุป ตลอดจนความคิดเห็นใด ๆ ในวารสารนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน มิใช่ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการและคณะทำงานแต่อย่างใด

อ่านและสืบค้นวารสารฉบับย้อนหลังได้ที่ www.tci-thaijo.org/index.php/NAJUA

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวารสารหน้าจั่ว
ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย ฉบับที่ 13

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานผลิตวารสาร

รองศาสตราจารย์ ดร. คัมพงศ์ หนูบรรจง

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อาจารย์ ดร. จาตุรงค์ โพคะรัตน์ศิริ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร. มาลินี คุ่มสุภา

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร. วิญญู อาจารย์ภา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ

Dr. Rachel Harrison

SOAS, University of London

อาจารย์ ดร. ธนาวิ โชติประดิษฐ

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ

ศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ ดร. ชมชน พูลินไพบูลย์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันต์ สุวัจนารักษ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร. เอกรินทร์ อนุกุลยุทธ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในหน่วยงานผลิตวารสาร

(คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ)

อาจารย์ ดร. เกรียงไกร เกิดศิริ

รองศาสตราจารย์ ขาตรี ประกิตนันทการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐภูมิ ปรียานิตย์

อาจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ อินพันทัง

รองศาสตราจารย์ สมชาติ จึงศิริอารักษ์

รองศาสตราจารย์ สิทธิพร ภิรมย์รัตน์

รองศาสตราจารย์ อนุวิทย์ เจริญศุภกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิรดี เกษมสุข

สารบัญ

จาก 24 มิถุนายน ถึง 10 ธันวาคม : ชีวิตทางการเมืองของพระที่นั่งอนันตสมาคมในปี 2475

ธนาวิ โชติประดิษฐ์

10

อนุสาวรีย์พิทักษ์รัฐธรรมนูญ : ร่องรอยแห่งความหมายและความทรงจำ

คัมพงค์ หนูบรรจง

38

สถาปนิก ความรู้ โรงเรียนสถาปัตยกรรม

ชาติรี ประกิตนันทการ

76

โรงเรียนฝึกอาชีพ : พื้นที่ควบคุมเด็กในสถาบันราชทัณฑ์ไทย พ.ศ. 2479-2501

ศรัญญู เทพสงเคราะห์

114

ความหมายทางการเมืองและความล้มเหลวของการสื่อความในงานสถาปัตยกรรมคณะราษฎร

โตม ไกรปกรณ์ และ ธนสิษฐ์ ขุนทองพันธ์

136

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ด้านสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ในประเทศไทย

ชมชน ฟุสินไพบูลย์

154

ที่มาแนวคิดโรงเรียนและวิทยาลัยเทคนิค “ต้นแบบ”

ภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2508-2513

แวววิเชียร อภิชาตวรพันธุ์

174

การศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของ “ผังเมืองลำปาง” สมัยใหม่ (พ.ศ. 2442-2557)

กรณีศึกษาเขตผังเมืองรวมจังหวัดลำปาง

ภิญญพันธ์ พจนะลาวัณย์

204

ย้อนอ่านสถาปัตยกรรมตึกแถวในถนนท่าแพ : เส้นทางของความทันสมัยเมืองเชียงใหม่

สันต์ สุวัจนราภินันท์

230

การศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมวิหารพระนอนปางสี่ไสยาสมัยต้นรัตนโกสินทร์ถึงสมัยรัชกาลที่ 4

สิริเดช วังกรานต์

260